

Ko vas bo življenje pahnilo v na videz brezizhodno stanje. Ko se vas bo loteval občutek strahu, žalosti in nemoči.

Ne obupajte.

Ko boste izgubili svoje najdražje; ko boste težko zboleli; ko boste ostali brez prebite pare v žepu.

Ne obupajte.

Obup je tisti, ki vam ne bo pomagal dvigniti se in premagati ovire, ki so vas pahnilo v težave.

Kriza je tudi klic k vzgoji srca

✍ Janez Janša

Krize v taki ali drugačni obliki so stare toliko, kot je staro človeštvo. Vojne, lakota, epidemije, v novejšem času finančne, ekonomske in družbene krize človeštvo spremljajo skozi vso zgodovino.

Generacije naših staršev so doživele grozote, uničevalnost in ideološke delitve druge svetovne vojne, njihovi starši so doživeli prvo in nekateri tudi drugo svetovno vojno. Naša in mlajše generacije smo se do danes izognili velikim svetovnim spopadom, znašli pa smo se v globoki finančni in ekonomski krizi. Kljub temu da je čas krize zelo huda preizkušnja tako za posameznike kot družbo nasploh, pa je to tudi čas, ko se lahko ozremo vase in se vprašamo, katere vrednote narekujejo naša dejanja. Tudi pogled nazaj, v polpreteklo zgodovino, nam bo pomagal najti odgovor na vprašanje, ki si ga danes vsi zastavljamo: kako naprej? Predvsem pa, kako z boljšo vzgojo in več znanja do trajnejšega in bolj zdravega gospodarskega in družbenega razvoja, kar je predpogoj za izhod iz krize. Prav to je cilj slovenske vlade, ki se s krizo sooča nadvse resno in odgovorno. A morje je razburkano, del družbe je še vedno pod vplivom sil, ki jim na žalost ni dosti mar za slovensko suverenost ali življenjski standard državljanov.

Vzgoja je eden od pomembnejših dejavnikov na poti socializacije, ki jo od rojstva dalje prehodi posameznik. V zgodovini človeštva se je nenehno spreminjala in prilagajala novonastalim razmeram v družbi. Vzgoja, ki izhaja iz družine, in vzgoja, ki vključuje ne le šolski proces, marveč tudi dejavnosti številnih pomembnih družbenih

ustanov, je proces oblikovanja posameznika, ki vedno odslikava stanje družbe ali (bolje rečeno) stanje duha in splošno vzdušje v družbi.

Ideologija totalitarnega režima po drugi svetovni vojni je v Sloveniji nasilno prekinila stik naroda z večstoletno tradicijo vrednot, ki so tudi temelj našega obstoja. Danes, v 21. stoletju in 21 let po osamosvojitvi, tako še vedno celimo rane, ki nam jih je zadala ta groba prekinitev z našo skupno točko izvora. Prihodnje generacije bodo potrebovale desetletja, da bodo spet lahko zadihale mimo ideološkega okvira, ki nam je bil vsiljen. Zato je prav vzgoja, ki bo vodila družbo do moralne preobrazbe, bistvenega pomena za njeno prihodnost. In to bo, kot je nekoč zapisal francoski filozof Denis Diderot, morala biti predvsem vzgoja srca, ki nam je manjkala ves ta čas.

“ Zato je prav vzgoja, ki bo vodila družbo do moralne preobrazbe, bistvenega pomena za njeno prihodnost. In to bo, kot je nekoč zapisal francoski filozof Denis Diderot, morala biti predvsem vzgoja srca, ki nam je manjkala ves ta čas. ”

Tistega, česar nimamo po naravi, ne moremo nadomestiti. Lahko pa dosežemo stanje duha, ki bo preko zavedanja o našem skupnem bistvu doseglo premike v temeljih naše družbe. Zato je mogoče razumeti krizo tudi kot čas, ki ni zgolj bolečina v pomanjkanju, ampak možnost, da materialni svet in na njem temelječe vrednote potrošništva, sebičnosti, materializma zamenjamo za vzgojo o krepostnem, lepem, zdravem življenju. Življenju, ki temelji na vrednotah pravičnosti, poštenosti, iskrenosti, sočutja, solidarnosti.

Foto: Marko Hrovat

Ukrepite! Brez strahu. In zaupajte. Odločno se spoprimito s samim seboj in s težavami okrog vas.

In prosite. Prosite Boga, da vam dá pravih spoznanj in pravih moči. Da vam pomaga najti pravo pot. Delujte v smeri rešitve.

In zaupajte. Da vam bo Bog v pomoč.

In potrpite. Da vam bo čas prinesel pravih spoznanj.

In izplavali boste na površje, kjer boste videli, spoznali in delovali.

Kjer boste vedeli, da je vaše življenje v Božjih rokah in da upanje nikoli ne sme zamreti. Kajti, če to dopustite, prepustite svojo dušo delovanju zla, ki jo zlahka uniči. ■

Kriza je zato tudi priložnost za slovenski narod, da se očisti in rodi nov, ali kot pravi Ivan Cankar, očiščen in pomlajen. Naj nas združi ljubezen do domovine, ki je v življenju vsakega naroda vrednota, ki mora biti visoko na lestvici vrednot. To je vrednota, ki jo zlasti v teh težkih časih potrebujemo, da bi strnili vrste in kot eden sledili cilju: ohraniti svojo suverenost, premagati vse ovire na poti in iz krize priti močnejši, uspešnejši.

Da je slovenski narod že večkrat stal pred podobnimi preizkušnjami, ni nič novega. Kljub hudim preizkušnjam je zmožgel in zmagal. Zato potrebujemo vse in vsakogar: "Ker narod potrebuje v teh težkih časih vse svoje sile, kliče vse in vsakogar! Če kdaj, v teh časih je potreba, da si zvesto pogledamo iz obraza v obraz, da si sežemo v roke, se strnemo v eno vrsto." (Ivan Cankar)

Slovenski psiholog Martin Kojc je v svojem znamenitem delu *Učbenik življenja* zapisal, da "je že prav, da je tako, kot je," zato da se v življenju ustavimo in premislimo o svojih vlogah in vrednotah. Vsak ima veliko pokazati. Od vsakega se lahko veliko naučimo. Samo čas si moramo vzeti za to in imeti široko, odprto srce. ■

Ali zmoremo obrniti smer v pozitivizem

✍️ Marijana Kolenko

Posvetila se bom temeljnemu vprašanju, ali imamo primerne pogoje in ljudi z ustreznimi sposobnostmi, pozitivno politično voljo, dovolj pozitivne energije, ustrezno zakonodajo, prave vrednote, ki nam bodo pomagale obrniti smer razvoja v pozitivno in krizo preimenovali v izziv.

Kriza

Gospodarska kriza, ki se je razbohotila v zadnjih dveh letih in opleta s svojim močnim repom po Sloveniji, Evropi in tudi drugod po svetu, je bila pričakovana. Žal se nanjo v preteklih letih nismo pri-

pravili in posledice so hujše, kot smo pričakovali. Danes odprto govorimo o problemih: veliko pomanjkanje dela in delovnih mest, podjetniki in podjetja so proizvodnjo prenesli na Vzhod – v dežele, kjer je poceni delovna sila in kjer lahko ustvarjajo večje dobičke kot doma v Sloveniji; govorimo, da so naši delavci predragi; govorimo o velikih problemih brezposelnosti in nemogočih pogojih ustvarjanja novih delovnih mest; o socialnem dnu množice družin; prvič odkrito govorimo o lačnih otrocih, o izjemni in hitri rasti razslojevanja, o medgeneracijskih konfliktih. Zadnje mesece govorimo o nujnosti varčevanja na vseh ravneh družbe, govorimo o javni upravi, ki je preveč razbohotena in finančno potratna in ji grozi finančni zlom, o tem, da ne bo denarja za plače, o zategovanju pasu ...

Govorimo predvsem o negativnih pojavih v družbi in tako rekoč o nobeni pozitivni stvari. Na vsakem koraku srečujemo pesimizem, nezaupanje veje tako iz starejših kot mladih, nespodbudne informacije hromijo razvoj, ustvarjalnost, inovativnost, mladi v večjem številu zapuščajo Slovenijo in se podajajo v tujino zaradi boljših možnosti za zaslužek in preživetja. 'Beg možganov' postaja vsakdana praksa in država se na ta pojav ne odziva. Znašli smo se v velikem primežu negativnega in zaenkrat se to negativno še vedno širi.

Posledica vsega je tudi gospodarska kri-

Foto: Peter Prebil